

TRITSÜKLILISED ANTIDEPRESSANDID URIINIS

Lühend	U-TCA
Mõiste	Tritsüklilised antidepressandid on ravimid, mis inhibeerivad serotoniini ja adrenaliini tagasihaaret neuronites. Üledoseerimise oht on sage nende kitsa terapeutilise vahemiku tõttu. Tritsükliliste antidepressantide intoksikatsiooni korral ilmnevad sümptomid on hingamiskeskuse pärsitus, teadvushäired kuni koomani, tahhükardia, hüperpürektsia, müdriaas, suu ja naha kuivus, soole peristaltika häired, uriini retensioon, südame rütmihäired, hüpotensioon. Tritsüklilisi antidepressante on võimalik määrata uriinis 4–9 päeva pärast tarvitamist.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teadvushäire diagnostika erakorralisel patsiendil ▪ kahtlus tritsüklilistest antidepressantidest tingitud mürgistusele NB! Uuring ei ole ette nähtud sõltuvusaine kuritarvitamise tuvastamiseks!
Patsiendi ettevalmistus	Teavitage teadvusel olevat adekvaatset patsienti proovivõtu eesmärgist.
Proovivõtu vahendid	Uriinotops keeratava korgiga
Materjali säilivus ja transport	Uriin: 2–8 °C 2 päeva, –20 °C pikemaajaliselt
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Immuunkromatograafia (kiiruuring)
Referentsvahemikud	Negatiivne
Tõlgendus	<p>Positiivne</p> <p>Tritsükliliste antidepressantide sisaldus uriinis ületab uuringu läviväärtust:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tritsükliliste antidepressantide tarvitamine ▪ tritsüklilistest antidepressantidest tingitud intoksikatsioon <p>NB! Patsiendi poolt kasutatud ravimid võivad analüüsil anda ristreaktsiooni (valepositiivse tulemuse). Seetõttu ei kasutata kiiruuringut narkootilise aine kuritarvitamise sedastamiseks. Ristreaktsiooni kahtluse korral palume võtta ühendust konsulteeriva laboriarstiga.</p> <p>Sõltuvusaine kuritarvitamise sedastamiseks tuleb positiivne uuringu tulemus kindlasti kinnitada referentsmeetodil (mass-spektromeetria või gaaskromatograafia). Positiivse tulemuse kinnitamise vajadusest palume teavitada konsulteerivat laboriarsti igal konkreetsel juhul eraldi.</p> <p>Negatiivne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tritsüklilisi antidepressante uriinis ei leidu ▪ tritsüklilisi antidepressante on tarbitud, kuid selle kontsentratsioon uriinis jääb alla läviväärtuse ▪ tritsüklilisi antidepressante on tarbitud, kuid proovimaterjali on lahjendatud või sellele on lisatud pleegitavaid või desinfitseerivaid aineid
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66141
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE (2006) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 4th Edition, Elsevier Saunders: 1270, 1308-1312 2. Kariis T, Jänes V, Mumma J. (2001) Narkoosia ravijuhis: 10–11
Koostaja	Vaike Viia